

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Επισκόπηση οικονομικών ειδήσεων από τον αλβανικό τύπο

Πρεσβεία της Ελλάδας στα Τίρανα
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Επιμέλεια: Παγώνα Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Σύνταξη: Θεοφανή Πανταζή, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	3
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά.....	3
▪ Δωρεά 2 εκατ. € από τη Γερμανία για το σύστημα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας	3
▪ Εγκαίνια του Κοσσοβαρικού τμήματος της γραμμής υψηλής τάσης Αλβανίας - Κοσσόβου	3
▪ Έναρξη εργασιών για τη γραμμή διασύνδεσης 400 KV Αλβανίας - ΠΓΔΜ το 2017	3
▪ Συμφωνία κατανομής της παραγωγής ανάμεσα στην Albpetrol και την Pennine Petroleum Corporation	3
▪ Πώληση ημιτελούς υδροηλεκτρικού εργοστασίου κοντά στην Κορυτσά	3
▪ Μνημόνιο συνεργασίας στον ενεργειακό τομέα μεταξύ Αλβανίας και ΠΓΔΜ	4
1.2 Κλάδος κατασκευών και Real Estate	4
▪ Δείκτης Κόστους Κατασκευής (για κατοικίες), γ΄ τρίμηνο 2015	4
▪ Κύκλος εργασιών στον κατασκευαστικό τομέα, γ΄ τρίμηνο 2015	4
▪ Κύκλος εργασιών αρχιτεκτόνων και μηχανικών, γ΄ τρίμηνο 2015	4
1.3 Τραπεζικός & Ασφαλιστικός Τομέας.....	4
▪ Πορεία της αλβανικής ασφαλιστικής αγοράς (Ιανουάριος - Νοέμβριος 2015)	4
1.4 Τομέας Μεταφορών.....	5
▪ Κύκλος εργασιών στον τομέα των μεταφορών και της αποθήκευσης, γ΄ τρίμηνο 2015	5
▪ Αύξηση της τιμής του εισιτηρίου στις αστικές συγκοινωνίες	5
1.5 Τομέας Τροφίμων και Γεωργίας.....	5
▪ Εγκαίνια γραφείων του FAO στα Τίρανα	5
1.6 Τουριστικός τομέας.....	6
▪ Δημοσίευμα βρετανικού περιοδικού «The Spectator» προωθεί τον τουρισμό στην Αλβανία	6
▪ Κύκλος εργασιών ξενοδοχείων, γ΄ τρίμηνο 2015	6
▪ Κύκλος εργασιών τουριστικών πρακτορείων, γ΄ τρίμηνο 2015	6
1.7 Τομέας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.....	6
▪ Κύκλος εργασιών στον τομέα της Επικοινωνίας και της Πληροφορικής, γ΄ τρίμηνο 2015	6
1.8 Τομέας Υγείας και Περιβάλλοντος	7
▪ Επέκταση του Περιφερειακού Νοσοκομείου Σκόδρας	7
1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος.....	7
▪ Έκδοση εφαρμοστικών αποφάσεων του νόμου για τις στρατηγικές επενδύσεις	7
▪ Τροποποιήσεις στον εργατικό κώδικα	7
▪ 10 εκατ. Λεκ για τις start-up επιχειρήσεις το 2016	7
2. Αλβανική οικονομία.....	8

▪ Παρουσίαση από την EBRD της έκθεσης μετάβασης 2015-2016 (Transition Report 2015-2016)	8
▪ Εξωτερικό εμπόριο, Νοέμβριος 2015	8
▪ Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) - Νοέμβριος 2015	9
3. Ευρωπαϊκή προοπτική.....	10
▪ Συμπεράσματα Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σχετικά με τη διεύρυνση (15.12.2015)	10
▪ Έγκριση νέου Διασυνωριακού Προγράμματος Συνεργασίας Ιταλίας, Μαυροβουνίου και Αλβανίας	10
4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	11
▪ Υπογραφή συμφωνίας μεταξύ Αλβανίας και Κοσόβου για την «Ψηφιακή Αλβανία και Κόσσοβο»	11
▪ Συνάντηση Έλληνα Υφυπουργού Εξωτερικών με τον Πρέσβη της Αλβανίας στην Ελλάδα (21.12.2015)	11
▪ Επίσημη επίσκεψη Α/ΠΘ στη Γαλλία (3 Δεκεμβρίου 2015)	11
▪ Επίσκεψη Α/ΠΘ στο Ισραήλ (21-22 Δεκεμβρίου 2015) - Υπογραφή συμφωνιών	11
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος.....	12
▪ Μετάδοση του βιβλίου «Το νησί» από τον Κρατικό Ραδιοφωνικό Σταθμό των Τιράνων	12
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις στην Αλβανία	12
▪ Απολογισμός Επιχειρηματικού Εργαστηρίου για το φορολογικό σύστημα της Αλβανίας (Τίρανα, 16 Δεκεμβρίου 2015)	12
▪ Έκθεση “Tekno Hotel Expo” (Τίρανα, 26-28 Φεβρουαρίου 2016)	12
▪ 3 ^η Έκθεση HoReCa (Τίρανα, 3-6 Μαρτίου 2016)	12
▪ 2 nd Annual Albania Oil & Gas Summit (Τίρανα, 16-17 Μαρτίου 2016)	13
▪ Luxury, MY STYLE (4-6 Μαρτίου 2016)	13
▪ ΝΕΑ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ! 5 ^η Έκθεση CONSTRUCTIONS NDERTIME & 2 ^η KLIMATHERMIKA (01-03.04.2016)	13

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

Δωρεά 2 εκατ. € από τη Γερμανία για το σύστημα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας

Στις 9 Δεκεμβρίου 2015, υπεγράφη συμφωνία συνεργασίας ανάμεσα στην Αλβανική και Γερμανική Κυβέρνηση για τη βελτίωση του συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην Αλβανία. Η συμφωνία περιλαμβάνει την χορήγηση 2 εκατ. €, μέσω της γερμανικής αναπτυξιακής τράπεζας KfW, για την ενίσχυση του ενεργειακού εφοδιασμού, τη διαχείριση της διανομής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του OSHEE και τη μείωση των απωλειών δικτύου. Ο Γερμανός Πρέσβυς, κ. Hoffmann δήλωσε ότι η ανωτέρω βοήθεια έρχεται ως συνέχεια της συνεργασίας με την Αλβανική Κυβέρνηση στον ενεργειακό τομέα. Συναφώς, σημείωσε την ολοκλήρωση της γραμμής υψηλής τάσης Αλβανίας - Μαυροβουνίου και ενημέρωσε ότι αναμένεται, ακόμη, η ολοκλήρωση της γραμμής Αλβανίας - Κοσσόβου. Τέλος, εντός 18 μηνών, αναμένεται και η ολοκλήρωση υποσταθμών στη Χειμάρρα και στο Orikum.

Εγκαίνια του Κοσσοβαρικού τμήματος της γραμμής υψηλής τάσης Αλβανίας - Κοσσόβου

Στις 17 Δεκεμβρίου 2015, εγκαινιάστηκε το τμήμα εντός του Κοσσόβου της γραμμής υψηλής τάσης (400KV) που θα διασυνδέει την Αλβανία με το Κόσσοβο, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από τη γερμανική αναπτυξιακή τράπεζα KfW με 33,5 εκατ. € (16.5 εκατ. € δωρεά και 17 εκατ. € δάνειο). Ο κ. Ilir Bejtja, Υφυπουργός Ενέργειας και Βιομηχανίας της Αλβανίας, ο οποίος παρέστη στην τελετή, δήλωσε ότι την άνοιξη 2016 αναμένεται να ολοκληρωθεί και το αλβανικό τμήμα, ώστε η γραμμή να είναι πλήρως λειτουργική. Ειδικότερα για το Κόσσοβο, η εν λόγω γραμμή αποτιμάται ως στρατηγικής σημασίας, καθώς καταργεί την πλήρη εξάρτηση του KOSTT (Φορέας Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας του Κοσσόβου) από το σερβικό δίκτυο. Σημειώνεται ότι έως τώρα, υπήρχε σύνδεση ανάμεσα στις δύο χώρες 220 KV με ικανότητα μεταφοράς 200 MW, τα οποία θα γίνουν 900 MW με την ολοκλήρωση της γραμμής από την πλευρά της Αλβανίας. Στο πλαίσιο της τελετής των εγκαινίων, οι φορείς μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Αλβανίας και του Κοσσόβου, OST και KOSTT αντίστοιχα, υπέγραψαν εμπορικές συμφωνίες.

Έναρξη εργασιών για τη γραμμή διασύνδεσης 400 KV Αλβανίας - ΠΓΔΜ το 2017

Το 2017 αναμένεται να ξεκινήσει η κατασκευή της γραμμής διασύνδεσης 400 KV ανάμεσα στο Elbasan (Αλβανία) και την Bitola (ΠΓΔΜ). Έχει εξασφαλισθεί, ήδη, η απαραίτητη χρηματοδότηση από τις δύο πλευρές. Η EBRD έχει συνάψει δανειακή σύμβαση με την MEPSO (Φορέας Μεταφοράς ηλεκτρικής Ενέργειας της ΠΓΔΜ) για την χρηματοδότηση του έργου. Στην Αλβανία, το έργο περιλαμβάνει 70 χλμ. εναέριας γραμμής από το Elbasan έως τα σύνορα με την ΠΓΔΜ, την επέκταση δύο υποσταθμών στο Elbasan και στο Fier και νέα εναέρια γραμμή μεταξύ των δύο υποσταθμών. Οι εργασίες αναμένεται να ολοκληρωθούν, οπότε η γραμμή να τεθεί σε λειτουργία το 2018.

Συμφωνία κατανομής της παραγωγής ανάμεσα στην Albpetrol και την Pennine Petroleum Corporation

Η канаδικών συμφερόντων Pennine Petroleum Corporation, σύμφωνα με ανακοίνωσή της από 7 Δεκεμβρίου 2015, θα αναλάβει την έρευνα, ανάπτυξη και παραγωγή στο οικόπεδο Velca, το οποίο είναι στη δικαιοδοσία της Albpetrol. Το οικόπεδο είναι έκτασης 620 τετρ. χιλιομέτρων και βρίσκεται 10 χλμ. από την Αυλώνα. Οι όροι της σχετικής συμφωνίας αναμένεται να οριστικοποιηθούν στο προσεχές διάστημα.

Πώληση ημιτελούς υδροηλεκτρικού εργοστασίου κοντά στην Κορυτσά

Η εταιρεία MP-HEC Sh.p.k. έχει ολοκληρώσει το 40% ενός υδροηλεκτρικού εργοστασίου στο Velcan, κοντά στο χωριό Lozhan στην Κορυτσά. Η εταιρεία δεν δύναται, οικονομικά, να ολοκληρώσει τις εργασίες, οπότε ενδιαφέρεται είτε να το πουλήσει ως έχει είτε να βρεθεί επενδυτής προκειμένου να συνεργασθούν. Το εργοστάσιο διαθέτει όλες τις αναγκαίες άδειες και μπορεί άμεσα να συνεχισθούν οι εργασίες του. Η εγκατεστημένη ισχύς θα ανέρχεται σε 1700 kW και η μέση ετήσια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας εκτιμάται σε 5.7 GWh. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο <http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?page=NODE&node=57&fid=46924#>, καθώς και απευθείας από τη Διαχειρίστρια της ως άνω εταιρείας, κα Anna Xheka, στο email xhekaanna@gmail.com.

Μνημόνιο συνεργασίας στον ενεργειακό τομέα μεταξύ Αλβανίας και ΠΓΔΜ

Ο Α/Υπουργός Ενέργειας και Βιομηχανίας, κ. D. Gjiku πραγματοποιήσε επίσκεψη, στις 11 Δεκεμβρίου 2015, στην ΠΓΔΜ, κατά την οποία συνάντησε τον Υπουργό Οικονομίας της ΠΓΔΜ, κ. Bekim Neziri. Οι δύο Υπουργοί υπέγραψαν μνημόνιο συνεργασίας στον ενεργειακό τομέα. Οι δύο πλευρές δεσμεύθηκαν να εντατικοποιήσουν τον διάλογο σε όλα τα επίπεδα, προκειμένου να προχωρήσουν σε κοινές πολιτικές όσον αφορά στην ενέργεια, οι οποίες θα στοχεύουν στη βιώσιμη ανάπτυξη. Οι δύο Υπουργοί συζήτησαν, ακόμη, πιθανές δυνατότητες συνεργασίας στο πλαίσιο του Νοτίου Διαδρόμου Φυσικού Αερίου.

1.2 Κλάδος κατασκευών και Real Estate

Δείκτης Κόστους Κατασκευής (για κατοικίες), γ' τρίμηνο 2015

Ο Δείκτης Κόστους Κατασκευής κατοικιών, το γ' τρίμηνο 2015, σύμφωνα με στοιχεία της INSTAT, έφθασε το 102,5% (Q1 2011 = 100). Η ετήσια μεταβολή ήταν 0,4%. Την ίδια περίοδο του 2014, η ετήσια μεταβολή ανερχόταν σε 0,5%. Ειδικότερα, σε σχέση με το γ' τρίμηνο 2014, ο δείκτης για την ομάδα «Μισθολογικό κόστος» αυξήθηκε κατά 1,6%. Αντίθετα, ο δείκτης για τις ομάδες «Δαπάνες υλικών» και «Ενεργειακές δαπάνες» μειώθηκαν κατά -1,3% και -0,8% αντίστοιχα. Σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, ο Δείκτης Κόστους Κατασκευής (για κατοικίες) σημείωσε αύξηση 0,1%. Σε σύγκριση με το β' τρίμηνο 2015, ο δείκτης για την ομάδα «Μισθολογικό κόστος» σημείωσε αύξηση 0,9% και για την ομάδα «Δαπάνες υλικών» αύξηση 0,3%. Οι δείκτες για τις υποομάδες «Ηλεκτρικά και τηλεπικοινωνιακά υλικά» και «Δομικά υλικά» αυξήθηκαν κατά 0,6% και 0,3% αντίστοιχα. Από την άλλη πλευρά, σε σχέση με το β' τρίμηνο 2015, ο δείκτης για τις «Λοιπές δαπάνες» μειώθηκε κατά -1,2%, ακολουθούμενος από τους δείκτες για το «Κόστος μηχανολογικού εξοπλισμού» και τις «Δαπάνες μεταφοράς» που μειώθηκαν κατά -0,1% έκαστος.

Κύκλος εργασιών στον κατασκευαστικό τομέα, γ' τρίμηνο 2015

Σύμφωνα με την INSTAT, ο δείκτης κύκλου εργασιών, στην κατασκευαστική δραστηριότητα, το γ' τρίμηνο του 2015, αυξήθηκε κατά 10,7%, σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2014, και ο δείκτης όγκου των κατασκευών αυξήθηκε κατά 14,5%. Ο αριθμός των εργαζομένων στις «Κατασκευές» το γ' τρίμηνο του 2015 αυξήθηκε κατά 8,9%, σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2014 και οι μισθοί αυξήθηκαν κατά 15,3% κατά την ίδια περίοδο. Επίσης, το γ' τρίμηνο του 2015, ο δείκτης κύκλου εργασιών αυξήθηκε κατά 3,7%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015 και ο δείκτης όγκου των κατασκευών αυξήθηκε κατά 1,9% κατά την ίδια περίοδο. Ο αριθμός των εργαζομένων της δραστηριότητας «Κατασκευές», κατά το γ' τρίμηνο του 2015, αυξήθηκε κατά 0,1% σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015, ενώ οι μισθοί μειώθηκαν κατά -0,6% κατά την ίδια περίοδο.

Κύκλος εργασιών αρχιτεκτόνων και μηχανικών, γ' τρίμηνο 2015

Σύμφωνα με την INSTAT, στις «Αρχιτεκτονικές υπηρεσίες και υπηρεσίες μηχανικού», ο δείκτης κύκλου εργασιών, αυξήθηκε κατά 30,6%, το γ' τρίμηνο του 2015, σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2014. Η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη κύκλου εργασιών παρουσίασε αύξηση κατά 6,8% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο. Κατά το γ' τρίμηνο του 2015, η ετήσια μεταβολή του δείκτη, όσον αφορά στον αριθμό των εργαζομένων εμφανίζει αύξηση κατά 11,8%, ενώ η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη, στον αριθμό των εργαζομένων, παρουσιάζει αύξηση κατά 0,8%. Επίσης, το γ' τρίμηνο του 2015, η ετήσια μεταβολή του δείκτη μισθών αυξήθηκε κατά 19,2%, σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2014, ενώ ο δείκτης των μισθών παρουσίασε αύξηση κατά 1,2%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015.

1.3 Τραπεζικός & Ασφαλιστικός Τομέας

Πορεία της αλβανικής ασφαλιστικής αγοράς (Ιανουάριος - Νοέμβριος 2015)

Σύμφωνα με την Α/Χρηματοοικονομική Αρχή Εποπτείας (AMF), κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2015, η ασφαλιστική αγορά ανήλθε σε 21,401 δισ. Λεκ (περίπου 152,8 εκατ. €), σημειώνοντας αύξηση 18,82% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014. Ο αριθμός των συμβολαίων ανήλθε σε 979.827, καταγράφοντας άνοδο 6,31%, σχέση με την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2014. Η αγορά συνεχίζει να κυριαρχείται από ασφαλίσεις άλλες εκτός των ασφαλειών ζωής, των οποίων το μερίδιο ανέρχεται σε 93% του συνολικού όγκου

ασφαλιστρών. Οι ασφάλειες ζωής κατέχουν μερίδιο 6,9%. Η υποχρεωτική ασφάλιση αντιστοιχεί στο 60,17% και η προαιρετική σε 39,83%. Οι πληρωμές των απαιτήσεων αυξήθηκαν κατά 22,31% σε σύγκριση με το αντίστοιχο ενδεκάμηνο του 2014, φθάνοντας στα 3,124 δισ. Λεκ (περίπου 22,3 εκατ. €). Η πλειονότητα των απαιτήσεων, ήτοι 61,83% (1,931 δισ. Λεκ ή περίπου 13,8 εκατ. €), αφορούσε στην ασφάλιση οχημάτων. Τα ασφαλιστρα για την υποχρεωτική ασφάλιση οχημάτων ανήλθαν στα 7,454 δισ. Λεκ (περίπου 53,3 εκατ. €), καταγράφοντας αύξηση 21,67% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα στην εγχώρια ασφάλιση αστικής ευθύνης υπέρ τρίτων MTPL (Motor Third Party Liability) αυξήθηκαν 26,80% και ο αριθμός των συμβολαίων αυξήθηκε κατά 7,65%. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα στη διασυνωριακή ασφάλιση μειώθηκαν κατά -13,93%, όπως και ο αριθμός των συμβολαίων κατά -24,76%. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα στην πράσινη κάρτα αυξήθηκαν κατά 17,86% και ο αριθμός των συμβολαίων κατά 18,44%. Όσον αφορά στην προαιρετική ασφάλιση, τα ασφαλιστρα ανήλθαν σε 4,934 δισ. Λεκ (περίπου 35,2 εκατ. €), καταγράφοντας άνοδο 15,19% σε σχέση με την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2014 και τα υπογεγραμμένα συμβόλαια σημείωσαν, επίσης, άνοδο 8,63%. Η προαιρετική ασφάλιση που δεν αφορά σε ασφάλεια ζωής σημείωσε αύξηση 20,64%. Το μεγαλύτερο μερίδιο απολαμβάνουν οι ασφάλειες πυρός και άλλων ζημιών στην ακίνητη περιουσία, με 74,69%, ακολουθούμενες από τις ασφάλειες γενικής αστικής ευθύνης, με 17,13%. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα για ασφάλειες πυρός και άλλων φυσικών καταστροφών κατέγραψαν αύξηση 7,99%, όπως και ο αριθμός των συμβολαίων κατά 7,09%. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα για ασφάλειες ατυχημάτων και υγείας ανήλθαν σε 1,021 δισ. Λεκ (περίπου 7,3 εκατ. €), σημειώνοντας αύξηση 38,04% σε σχέση με το αντίστοιχο ενδεκάμηνο του 2014. Τα ασφαλιστρα ζωής από την άλλη πλευρά, κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2015, ανήλθαν σε 855 εκατ. Λεκ (περίπου 6,1 εκατ. €), καταγράφοντας μείωση 5,23% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014.

1.4 Τομέας Μεταφορών

Κύκλος εργασιών στον τομέα των μεταφορών και της αποθήκευσης, γ' τρίμηνο 2015

Σύμφωνα με την INSTAT, στη δραστηριότητα "Μεταφορές και αποθήκευση", ο δείκτης κύκλου εργασιών, μειώθηκε κατά 36,4%, το γ' τρίμηνο του 2015, σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2014. Η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη κύκλου εργασιών στις "Μεταφορές και αποθήκευση" παρουσίασε αύξηση κατά 17,4% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο. Κατά το γ' τρίμηνο του 2015, η ετήσια μεταβολή του δείκτη, όσον αφορά στον αριθμό των εργαζομένων εμφανίζει μείωση κατά 1,1%, ενώ η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη, στον αριθμό των εργαζομένων, παρουσιάζει αύξηση κατά 1,3%. Επίσης, το γ' τρίμηνο του 2015, η ετήσια μεταβολή του δείκτη μισθών μειώθηκε κατά 13,5%, σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2014, ενώ ο δείκτης των μισθών παρουσίασε αύξηση κατά 3,6%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015.

Αύξηση της τιμής του εισιτηρίου στις αστικές συγκοινωνίες

Το Δημοτικό Συμβούλιο Τιράνων, μέσω της έγκρισης του προϋπολογισμού του Δήμου για το 2016, αποφάσισε την εκχώρηση δικαιωμάτων για υπόγειο παρκινγκ σε κεντρικό πάρκο των Τιράνων, καθώς και την αύξηση κατά 25% της τιμής του εισιτηρίου για τις αστικές συγκοινωνίες στα Τίρανα, η οποία θα τεθεί σε ισχύ τον Φεβρουάριο 2016.

1.5 Τομέας Τροφίμων και Γεωργίας

Εγκαίνια γραφείων του FAO στα Τίρανα

Στις 10 Δεκεμβρίου 2015, μετά από προετοιμασίες περίπου δύο ετών, πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια των γραφείων του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας (FAO) των Ηνωμένων Εθνών, στα Τίρανα. Πρόκειται για το πρώτο γραφείο του FAO στα Βαλκάνια, το οποίο θα συντονίζει τα έργα του Οργανισμού σε περιοχές εθνικής προτεραιότητας, όπως υποστήριξη των αγροτών, κλιματική αλλαγή, ασφάλεια τροφίμων, στατιστικά και θέματα ισότητας φύλων. Τα εγκαίνια πραγματοποιήθηκαν παρουσία του Α/Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Διαχείρισης Υδάτων, κ. E. Panariti και του Γενικού Διευθυντή του FAO, κ. Jose Graziano da Silva, ο οποίος πραγματοποίησε διήμερη επίσκεψη στα Τίρανα. Κατά την επίσκεψή του, συναντήθηκε με τον Α/ΠΘ, κ. E. Rama

και τον Α/ΥΠΕΞ, κ. D. Bushati, στους οποίους επανέλαβε τη δέσμευση του FAO να υποστηρίξει τις μεταρρυθμίσεις στον αγροτικό τομέα, προκειμένου να εναρμονισθεί με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Σημαντικές είναι και οι περιβαλλοντολογικές προκλήσεις, όπως οι τελευταίες πλημμύρες, στην αντιμετώπιση των οποίων ο FAO σκοπεύει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο. Σε κοινή συνέντευξη τύπου με τον Α/Υπουργό Γεωργίας, ενημέρωσε ότι η δράση του γραφείου θα ξεκινήσει με ένα φιλόδοξο έργο που αφορά στα στατιστικά του αγροτικού τομέα, τα οποία είναι σημαντικά για τον σχεδιασμό των επόμενων δράσεων. Το γραφείο θα ασχοληθεί, ακόμη, με περιφερειακά έργα, τα οποία θα περιλαμβάνουν τα Δυτικά Βαλκάνια.

1.6 Τουριστικός τομέας

Δημοσίευμα βρετανικού περιοδικού «The Spectator» προωθεί τον τουρισμό στην Αλβανία

Το βρετανικό εβδομαδιαίο περιοδικό «The Spectator» δημοσίευσε εκτενές άρθρο της Sarah Drury, το οποίο αναφέρεται σε ένα εικονικό ταξίδι στην Αλβανία. Το περιοδικό δεν παραλείπει να προτείνει την επίσκεψη στην Αλβανία, για απόλαυση της φύσης, των ακτών, της φιλοξενίας και του καλού φαγητού. Το άρθρο είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο: <http://www.spectator.co.uk/2016/01/albania/>

Κύκλος εργασιών ξενοδοχείων, γ' τρίμηνο 2015

Σύμφωνα με την INSTAT, ο Κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων, το γ' τρίμηνο του 2015, αυξήθηκε κατά 23,9%, σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2014. Η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη όγκου κύκλου εργασιών στην δραστηριότητα «Ξενοδοχεία», παρουσίασε αύξηση κατά 25,9% σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015. Κατά το γ' τρίμηνο του 2015, στην δραστηριότητα «Ξενοδοχεία», η ετήσια μεταβολή του δείκτη όσον αφορά στον αριθμό εργαζομένων εμφάνισε αύξηση κατά 15,8%. Η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη αριθμού των εργαζομένων παρουσίασε, επίσης, αύξηση κατά 16,2%. Κατά το γ' τρίμηνο του 2015, στην δραστηριότητα "Ξενοδοχεία", ο δείκτης μισθών σημείωσε αύξηση κατά 13,3% σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2014 και 13,4%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015.

Κύκλος εργασιών τουριστικών πρακτορείων, γ' τρίμηνο 2015

Σύμφωνα με την INSTAT, στην ενότητα δραστηριότητα "ταξιδιωτικών γραφείων", ο δείκτης όγκου κύκλου εργασιών - πωλήσεων αυξήθηκε κατά 20,5%, το γ' τρίμηνο του 2015, σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2014. Η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη όγκου κύκλου εργασιών παρουσιάζει αύξηση κατά 26,6% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο. Κατά το γ' τρίμηνο του 2015, στην δραστηριότητα "Ταξιδιωτικών γραφείων", η ετήσια μεταβολή του δείκτη του αριθμού των εργαζομένων παρουσιάζει αύξηση κατά 27,5%, σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2014. Ο αριθμός των εργαζομένων παρουσιάζει, επίσης, αύξηση κατά 6,4%, σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο. Όσον αφορά στους μισθούς, ο δείκτης σημειώνει αύξηση κατά 27,7% σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2014 και κατά 8,2% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο.

1.7 Τομέας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων

Κύκλος εργασιών στον τομέα της Επικοινωνίας και της Πληροφορικής, γ' τρίμηνο 2015

Σύμφωνα με την INSTAT, στη δραστηριότητα "Πληροφορική και επικοινωνία", ο δείκτης κύκλου εργασιών, μειώθηκε κατά 13,9%, το γ' τρίμηνο του 2015, σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2014. Η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη κύκλου εργασιών στην "Πληροφορική και επικοινωνία" παρουσίασε αύξηση κατά 25% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο. Κατά το γ' τρίμηνο του 2015, η ετήσια μεταβολή του δείκτη, όσον αφορά στον αριθμό των εργαζομένων εμφανίζει αύξηση κατά 9,1% και η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη, στον αριθμό των εργαζομένων, παρουσιάζει αύξηση κατά 1,4%. Επίσης, το γ' τρίμηνο του 2015, η ετήσια μεταβολή του δείκτη μισθών αυξήθηκε κατά 12,6%, σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2014, ενώ ο δείκτης των μισθών παρουσίασε μείωση κατά 9,1%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015.

1.8 Τομέας Υγείας και Περιβάλλοντος

Επέκταση του Περιφερειακού Νοσοκομείου Σκόδρας

Επενδύσεις, ύψους 5 εκατ. €, έχουν πραγματοποιηθεί, τον τελευταίο καιρό, στο Περιφερειακό Νοσοκομείο Σκόδρας, το οποίο θα μετατραπεί σε πρότυπο σύγχρονο νοσοκομείο, ιδιαίτερα της βόρειας Αλβανίας. Με την υλοποίηση των επενδύσεων, το νοσοκομείο δύναται να προσφέρει ευρύτερο φάσμα υπηρεσιών στους ασθενείς και υψηλότερης ποιότητας. Η επέκταση αφορά στην κατασκευή και τον εξοπλισμό νέας πτέρυγας παιδιατρικής και νέας καρδιολογικής κλινικής, καθώς και κέντρο στεφανιογραφίας, το πρώτο εκτός Τιράνων. Σύντομα, θα ξεκινήσει τη λειτουργία του και το κέντρο χημειοθεραπείας και μαγνητικής τομογραφίας. Ο Α/Υπουργός Υγείας, σε επίσκεψή του μαζί με τον Α/ΠΘ, δεσμεύθηκε να καλύψει σύντομα τις ανάγκες σε επιπλέον προσωπικό, ώστε το νοσοκομείο να είναι 100% λειτουργικό.

1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

Έκδοση εφαρμοστικών αποφάσεων του νόμου για τις στρατηγικές επενδύσεις

Στις 16.12.2015, η Α/Κυβέρνηση ενέκρινε 9 εφαρμοστικές αποφάσεις σχετικά με τον νόμο για τις στρατηγικές επενδύσεις, οι οποίες καθορίζουν τις οικονομικές και νομικές υποχρεώσεις των επενδυτών, προκειμένου να αποκτήσουν την ιδιότητα των στρατηγικών επενδυτών και να χαιρούν της θεσμικής υποβοήθησης και των απλουστευμένων διαδικασιών για την υλοποίηση της επένδυσης. Ο Αλβανικός Οργανισμός Ανάπτυξης Επενδύσεων (AIDA) θα δρα ως η μοναδική πύλη εισόδου για τις στρατηγικές επενδύσεις (με καταβολή σχετικού τιμήματος). Τόσο ο Ν. 55/2015 για τις στρατηγικές επενδύσεις, όσο και η δευτερεύουσα νομοθεσία τίθενται σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου 2016. Στον ακόλουθο σύνδεσμο είναι διαθέσιμη στα αγγλικά η σχετική νομοθεσία, καθώς και άλλο χρήσιμο υλικό για τις στρατηγικές επενδύσεις στην Αλβανία <http://aida.gov.al/pages/strategic-investments>.

Τροποποιήσεις στον εργατικό κώδικα

Στις 22 Δεκεμβρίου 2015, δημοσιεύθηκε, στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο Νόμος 136/2015 σχετικά με τις τροποποιήσεις στον εργατικό κώδικα της Αλβανίας (Ν.7961/1995). Πρόκειται για τη σημαντικότερη αλλαγή του εργατικού κώδικα από το 2003, η οποία στοχεύει στην εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο. Οι τροποποιήσεις θα τεθούν σε ισχύ με την έλευση 6 μηνών από τη δημοσίευση, ήτοι την 22.6.2016, και αφορούν σε: i) νέους κανόνες όσον αφορά στην πρόσληψη ξένων εποχιακών εργατών, την προσωρινή εργασία και την εργασία από το σπίτι, ii) υποχρέωση υπογραφής σύμβασης εργασίας από την 1^η ημέρα εργασίας, η οποία θα πρέπει να αναγράφει κάποια υποχρεωτικά πεδία, iii) βελτίωση των συνθηκών εργασίας, υπερωριακής εργασίας, αδειών μετ' αποδοχών και άνευ αποδοχών, iv) αλλαγές ως προς τους κανόνες τερματισμού της εργασιακής σχέσης, v) νέους κανόνες για τη γονική άδεια, την άδεια κύησης και τα δικαιώματα της εγκύου και της λεχώνας, vi) αλλαγές των όρων για τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, την απεργία, τις συνδικαλιστικές ενώσεις και τις διαδικασίες διαιτησίας και διαμεσολάβησης, vii) πρόσβαση κατά προτεραιότητα των εργαζομένων μερικής απασχόλησης σε θέσης πλήρους απασχόλησης και viii) εισαγωγή όρων για την προστασία από διακριτική μεταχείριση, από σεξουαλική παρενόχληση στον χώρο εργασίας και προστασία προσωπικών δεδομένων.

10 εκατ. Λεκ για τις start-up επιχειρήσεις το 2016

Σύμφωνα με δημοσίευμα του Monitor Magazine, η Α/Κυβέρνηση θα διαθέσει κονδύλι 10 εκατ. Λεκ (περίπου 70.000 €) για τις start-up επιχειρήσεις εντός του 2016. Η διαχείριση του κονδυλίου θα γίνει από τον Αλβανικό Οργανισμό Ανάπτυξης Επενδύσεων (AIDA).

Δείκτης όγκου κύκλου εργασιών, γ' τρίμηνο 2015

Σύμφωνα με την INSTAT, κατά το γ' τρίμηνο του 2015, ο δείκτης όγκου κύκλου εργασιών ήταν 126,9% σε σχέση με το έτος βάσης (2010 = 100). Η ετήσια μεταβολή του δείκτη παρουσιάζει αύξηση 0,5% σε δραστηριότητες που καλύπτονται από την τριμηνιαία έρευνα, σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2014. Η ετήσια μεταβολή το αντίστοιχο τρίμηνο του 2014 ήταν αύξηση κατά 8,1%. Η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη όγκου κύκλου εργασιών, το γ' τρίμηνο του 2015, παρουσιάζει αύξηση κατά 5,4%, σε σύγκριση με το προηγούμενο

τρίμηνο. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στις δραστηριότητες «Εμπόριο», «Κατασκευές» και «Βιομηχανία» κατά 7,5%, 3,7% και 1,7% αντίστοιχα.

Δείκτης όγκου κύκλου εργασιών τομέα υπηρεσιών, γ' τρίμηνο 2015

Σύμφωνα με την INSTAT, κατά το γ' τρίμηνο του 2015, ο δείκτης όγκου κύκλου εργασιών στον τομέα των υπηρεσιών μειώθηκε κατά 0,4% σε σχέση με το γ' τρίμηνο 2014, κυρίως λόγω της μείωσης στους τομείς «Χονδρικό εμπόριο», «Πληροφορική και Επικοινωνίες» και «Μεταφορές και αποθήκευση» κατά 0,6%, 13,9% και 36,4% αντίστοιχα. Σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο όμως, ο δείκτης όγκου κύκλου εργασιών αυξήθηκε κατά 8,9%, κυρίως λόγω της αύξησης στο «Χονδρικό εμπόριο» και στις «Μεταφορές και αποθήκευση» κατά 5,7% και 17,4% αντίστοιχα. Ο αριθμός των απασχολούμενων στον τομέα των υπηρεσιών, κατά το γ' τρίμηνο 2015, αυξήθηκε κατά 14,6% σε σχέση με το γ' τρίμηνο 2014 και κατά 3,1% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Ο δείκτης μισθού κατέγραψε αύξηση 12,3% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014 και 0,3% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

2. Αλβανική οικονομία

Παρουσίαση από την EBRD της έκθεσης μετάβασης 2015-2016 (Transition Report 2015-2016)

Στις 17 Δεκεμβρίου 2015, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) παρουσίασε την έκθεση μετάβασης (Transition Report) 2015-2016, η οποία καταγράφει, σε ετήσια βάση, την πρόοδο των μεταρρυθμίσεων και τις οικονομικές εξελίξεις σε 36 χώρες, από την Κεντρική Ευρώπη έως την Κεντρική Ασία. Η έκθεση, στην περίπτωση της Αλβανίας, επιβεβαιώνει την μακροοικονομική σταθερότητα, αλλά επισημαίνει την μη ικανοποιητική απόδοση ως προς την είσπραξη των φόρων και το γενικότερο φαινόμενο της άτυπης οικονομίας. Σημειώνονται, ακόμη, οι μεταρρυθμίσεις στον ενεργειακό τομέα και ειδικότερα ο νέος νόμος για την ηλεκτρική ενέργεια. Όσον αφορά στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, επισημαίνεται ότι το ποσοστό τους είναι, ακόμη, υψηλό και η μείωσή τους είναι κρίσιμη για την πιστωτική επέκταση. Η έκθεση εκτιμά ότι ο ρυθμός ανάπτυξης το 2015 θα διαμορφωθεί στο 2,3%, ενώ το 2016 θα παρουσιάσει περαιτέρω βελτίωση. Η έκθεση είναι διαθέσιμη στον ακόλουθο σύνδεσμο <http://2015.tr-ebd.com/en/> και ειδικότερα για την Αλβανία στον σύνδεσμο http://2015.tr-ebd.com/wp-content/uploads/2015/11/TR2015_16_CA_Albania_1.pdf.

Εξωτερικό εμπόριο, Νοέμβριος 2015

Σύμφωνα με την INSTAT, τον Νοέμβριο 2015, η αξία των εξαγωγών ήταν 19 δισ. Λεκ (περίπου 136 εκατ. €), σημειώνοντας μείωση -9,1% σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2014 και -3,8% σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2015. Η αξία των εισαγωγών, τον Νοέμβριο 2015, ήταν 49 δισ. Λεκ (περίπου 350 εκατ. €), παρουσιάζοντας αύξηση κατά 1,7% σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2014 και μείωση -2,7% σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2015. Το εμπορικό έλλειμμα, για τον μήνα Νοέμβριο, ήταν 29 δισ. Λεκ (περίπου 207 εκατ. €) εμφανίζοντας αύξηση κατά 10,3%, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2014 και μείωση -2% σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2015.

Επιρροή κύριων ομάδων στην ετήσια μεταβολή των εξαγωγών: Τον Νοέμβριο 2015, η ετήσια μείωση των εξαγωγών, κατά -9,1%, επηρεάστηκε από τις εξής ομάδες προϊόντων: «Ορυκτά, καύσιμα και ηλεκτρισμός» (-12,7%), «Δομικά υλικά και μέταλλα» (-2,6%) και «Μηχανήματα και ανταλλακτικά εξοπλισμού» (-0,9%). Θετικά επέδρασαν οι ομάδες «Κλωστοϋφαντουργικά και Υποδήματα» (+4,4%), «Τρόφιμα, ποτά και καπνός» (+2,3%) και «Δέρματα και προϊόντα αυτών» (+0,5%).

Επιρροή κύριων ομάδων στην ετήσια μεταβολή των εισαγωγών: Τον Νοέμβριο 2015, η ετήσια αύξηση, κατά 1,7%, επηρεάστηκε από τις ομάδες: «Μηχανήματα και ανταλλακτικά εξοπλισμού» (+4,5%), «Κλωστοϋφαντουργικά και Υποδήματα» (+2,4%) και «Δέρματα και προϊόντα αυτών» (+0,5%). Αρνητικά επέδρασαν οι ομάδες «Δομικά υλικά και μέταλλα» (-2,9%), «Ορυκτά, καύσιμα και ηλεκτρισμός» (-2,9%) και «Χημικά και πλαστικά προϊόντα» (-0,4%).

Τον Νοέμβριο 2015, οι χώρες με τις οποίες η Αλβανία είχε τη μεγαλύτερη αύξηση των εξαγωγών, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2014 είναι οι εξής: Ιταλία (5,1%), Ελλάδα (14,7%) και Γερμανία (14,9%). Ενώ, χώρες με τις οποίες είχε μείωση των εξαγωγών ήταν οι εξής: Κόσσοβο (-52,6%), Μάλτα (-39,9%) και Ισπανία (-25,7%). Ως προς τις εισαγωγές, τον Νοέμβριο 2015, οι χώρες με τις οποίες η Αλβανία είχε την υψηλότερη αύξηση των εισαγωγών, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2014 ήταν οι εξής: Κίνα (25,6%), Τουρκία (8,2%) και Γερμανία

(23%). Ενώ, οι χώρες με τις οποίες είχε μείωση των εισαγωγών ήταν η Ιταλία (-3,3%), η Ελλάδα (-13,4%) και η Βουλγαρία (-4,6%). Το εμπόριο με τις χώρες της ΕΕ είναι το 67% του συνολικού εμπορίου. Τον Νοέμβριο 2015, οι εξαγωγές προς τις χώρες της ΕΕ κατέλαβαν το 80,3% του συνόλου των εξαγωγών και οι εισαγωγές από χώρες της ΕΕ κατέλαβαν το 61,8% του συνόλου των εισαγωγών. Οι κύριοι εμπορικοί εταίροι παραμένουν η Ιταλία (38,5%), η Κίνα (7,8%), η Ελλάδα (6,3%) και η Γερμανία (6,1%).

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) - Νοέμβριος 2015

Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή έφτασε τον Νοέμβριο 2015 το 118,5%, σε σχέση με το έτος βάσης, ήτοι τον Δεκέμβριο 2007. Τον Νοέμβριο 2015, η ετήσια μεταβολή της τιμής καταναλωτή ήταν 2,1%. Ένα χρόνο πριν, η ετήσια μεταβολή ήταν 1,7%. Η συμβολή των κύριων ομάδων στην ετήσια μεταβολή του ΔΤΚ είχαν ως εξής: Η αύξηση του ΔΤΚ, κατά τον Νοέμβριο 2015, οφείλεται, κυρίως, στην αύξηση στην ομάδα «Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά» κατά 2,30 π.μ. Οι υψηλότερες τιμές στην ομάδα «Αλκοολούχα ποτά και καπνός» συνέβαλαν, κατά 0,12 π.μ. Οι τιμές στην ομάδα «Υπηρεσίες Εκπαίδευσης» συνέβαλαν +0,07 π.μ. στην ετήσια μεταβολή. Οι τιμές στις ομάδες «Ξενοδοχεία, Καφετέριες και Εστιατόρια» και «Αναψυχή και πολιτισμός» συνέβαλαν η κάθε μία +0,03 π.μ. Οι τιμές στις ομάδες «Οικία, νερό, ηλεκτρισμός και άλλα καύσιμα» και «Ένδυση και υπόδηση» συνέβαλαν -0,28 π.μ. και -0,20 π.μ. αντίστοιχα. Οι τιμές στις ομάδες «Μεταφορές», «Υγεία» και «Επικοινωνίες» συνέβαλαν -0,17 π.μ., -0,05 και -0,02 π.μ. αντίστοιχα.

Σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2014, οι τιμές αυξήθηκαν περισσότερο στην ομάδα «Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά» κατά 5,9%, ακολουθούμενη από την ομάδα «Υπηρεσίες Εκπαίδευσης» κατά 4,8% και «Αλκοολούχα ποτά και καπνός» κατά 3,3%. Εντός της ομάδας των τροφίμων, οι τιμές στην υποομάδα «λαχανικά συμπεριλαμβανομένων των πατατών» αυξήθηκαν κατά 35,6%, ακολουθούμενη από την υποομάδα «φρούτα», κατά 13,9%, «λίπη και έλαια» κατά 2,4%, «ζάχαρη, μαρμελάδες και επιδόρπια» κατά 1,1%, κ.λπ. Εντωμεταξύ, οι τιμές στην ομάδα «γάλα, τυρί και αυγά» μειώθηκαν, κατά -4,4%, ακολουθούμενες από την ομάδα «κρέας», κατά -0,8% και «καφές και τσάι», κατά -0,6%. Από την άλλη πλευρά, οι τιμές που παρουσίασαν τη μεγαλύτερη μείωση ήταν στην ομάδα «Ένδυση και υπόδηση» (-4,0%), ακολουθούμενη από την ομάδα «Μεταφορές» κατά -2,1%.

Η ημιαία μεταβολή του ΔΤΚ ήταν -0,3%. Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2015, οι τιμές μειώθηκαν περισσότερο στην ομάδα «Μεταφορές» κατά -1,2%. Οι τιμές του diesel και της βενζίνης μειώθηκαν κατά -2,9% και -3,2% αντίστοιχα.

Λιανικό εμπόριο, γ' τρίμηνο 2015

Σύμφωνα με την INSTAT, ο δείκτης όγκου του κύκλου εργασιών στο λιανικό εμπόριο, το γ' τρίμηνο 2015, παρουσίασε αύξηση 7,8%, σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2014. Αν δεν υπολογισθεί το λιανικό εμπόριο καυσίμων για οχήματα, ο δείκτης αυξήθηκε κατά 15,1%. Τη μεγαλύτερη συνεισφορά στην αύξηση είχε η ομάδα «Τρόφιμα, αναψυκτικά και καπνός σε εξειδικευμένα καταστήματα και μη», της οποίας ο δείκτης αυξήθηκε κατά 17,4%. Ο δείκτης για την ομάδα «Προϊόντα εκτός των τροφίμων σε εξειδικευμένα καταστήματα και μη», εξαιρουμένων των λιανικών πωλήσεων καυσίμων, αυξήθηκε κατά 14% σε σχέση με το γ' τρίμηνο 2014. Ο όγκος κύκλου εργασιών της ομάδας «Λιανική πώληση καυσίμων οχημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα» μειώθηκε κατά 2,3% σε σχέση με το γ' τρίμηνο 2014 και αυξήθηκε 11,6% συγκριτικά με το β' τρίμηνο 2015. Στον δείκτη όγκου κύκλου εργασιών συνεισέφεραν θετικά οι υπο-ομάδες «Λιανική πώληση τροφίμων, αναψυκτικών και καπνού σε μη εξειδικευμένα καταστήματα» (+3,7 π.μ.), «Λιανική πώληση λοιπών ειδών σπιτιού σε εξειδικευμένα καταστήματα» (+1,4 π.μ.), «Λιανική πώληση ενδυμάτων, υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα (+1,1 π.μ.), Λιανική πώληση άλλων προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα» (+1,1 π.μ.), «Διανομή χημικών, λιανική πώληση ιατρικών και ορθοπεδικών ειδών και καλλυντικών σε εξειδικευμένα καταστήματα» (+1,0 π.μ.) κ.α. Αρνητικά επηρέασαν οι υπο-ομάδες «Λιανική πώληση καυσίμων» (-1,0 π.μ.) και «Λιανική πώληση τροφίμων, αναψυκτικών και καπνού σε εξειδικευμένα καταστήματα» (-0,3 π.μ.).

Δείκτης Τιμών Παραγωγού, γ' τρίμηνο 2015

Κατά το γ' τρίμηνο του 2015, ο Δείκτης Τιμών Παραγωγού έφτασε 100,0% σε σύγκριση με το έτος βάσης (2010=100).

Η ετήσια μεταβολή του δείκτη είναι -3,0 %. Οι χαμηλότερες τιμές εμφανίσθηκαν στον τομέα "Ορυχεία και λατομεία" κατά -13,9%. Οι τιμές των προϊόντων εξόρυξης αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου κατέγραψαν μείωση -19,4%.

Οι τιμές παραγωγού στις δραστηριότητες που αφορούν στη «Βιομηχανία» σημείωσαν αύξηση 0,2%, σε σχέση με το γ' τρίμηνο του προηγούμενου έτους, με τις υψηλότερες αυξήσεις να καταγράφονται στα «Χημικά προϊόντα» (6,5%) και στα «Είδη ένδυσης» (3,6%). Από την άλλη πλευρά, οι τιμές παραγωγού στην «παραγωγή προϊόντων οπτάνθρακα (κωκ) και διύλισης πετρελαίου» μειώθηκαν κατά -4,1%.

Σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014, οι τιμές των προϊόντων που προορίζονται για εξαγωγή μειώθηκαν κατά -0,9%, καθώς και οι τιμές των προϊόντων που παράγονται και πωλούνται στην εγχώρια αγορά, μειώθηκαν κατά -4,0%, με σημαντικότερη μείωση να καταγράφεται στον τομέα «Ορυχεία και Λατομεία» κατά -19,1%.

Η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη τιμών παραγωγού είναι -1,8%. Συγκεκριμένα, οι τιμές των προϊόντων στον τομέα «Ορυχεία και λατομεία» μειώθηκαν κατά -7,4%. Οι χαμηλότερες τιμές καταγράφηκαν σε προϊόντα εξόρυξης αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου, κατά -10,9%.

Ο Δείκτης Τιμών Παραγωγού αυξήθηκε κατά 0,2% στον τομέα «Βιομηχανία», με τις τιμές στην «παραγωγή ποτών» και στην «παραγωγή μηχανημάτων και εξοπλισμού» να σημειώνουν αύξηση κατά 1,9% και 2,5% αντίστοιχα. Οι τιμές παραγωγού στην «Μεταλλουργία» μειώθηκαν κατά -2,0% και στις «Εκτυπώσεις χαρτιού και μέσων εγγραφής» κατά -1,3%.

Από την άλλη πλευρά, οι τιμές στην «ύδρευση και διαχείριση λυμάτων» κατέγραψαν αύξηση 0,2%, σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, με την υποομάδα «υλικά για τη συλλογή, διαχείριση και απόρριψη λυμάτων» να σημειώνει αύξηση 0,2%.

Ο Δείκτης Τιμών Παραγωγού για την εγχώρια αγορά έφθασε το 98,2%, σημειώνοντας μείωση της τάξης του -1,7%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015 (2010 = 100). Οι χαμηλότερες τιμές καταγράφηκαν στον τομέα "Ορυχεία και λατομεία" κατά -11,6%. Οι τιμές παραγωγού στον τομέα «Βιομηχανία» αυξήθηκαν κατά 0,7%.

Ο Δείκτης Τιμών Εξαγωγών έφθασε το 103,2% παρουσιάζοντας μείωση κατά -1,9%, σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο. Αύξηση του δείκτη τιμών εξαγωγής κατά 4,5% παρουσίασε ο τομέας «Ορυχεία και Λατομεία» και κατά 0,6% η «Βιομηχανία».

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

Συμπεράσματα Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σχετικά με τη διεύρυνση (15.12.2015)

Στις 15 Δεκεμβρίου 2015, εγκρίθηκαν τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη Διεύρυνση και τη Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει την αταλάντευτη προσήλωση της ΕΕ στην ευρωπαϊκή προοπτική των Δυτικών Βαλκανίων. Ως προς την Αλβανία, το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τη σταθερή πρόοδο που σημείωσε όσον αφορά στις βασικές προτεραιότητες, ιδίως όσον αφορά στη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και στις προετοιμασίες για μια εκ βάθρων μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος και ενθαρρύνει την Αλβανία να συνεχίσει τις προσπάθειές της. Επαναλαμβάνει, ακόμη, ότι η Αλβανία θα πρέπει να υλοποιήσει τις πέντε βασικές προτεραιότητες για την έναρξη των διαπραγματεύσεων προσχώρησης και ότι η Επιτροπή καλείται να υποβάλει, εκτός από την έκθεση του 2016, περιεκτική και αναλυτική έκθεση για την πρόοδο της Αλβανίας ως προς τις βασικές προτεραιότητες. Σημειώνει, επίσης, ότι θα απαιτηθούν περαιτέρω προσπάθειες, ειδικότερα ως προς τη δικαστική μεταρρύθμιση. Τονίζει ότι πρέπει να δημιουργηθεί ένα σταθερό ιστορικό επιδόσεων, όσον αφορά στις έρευνες, διώξεις και τελεσίδικες καταδικαστικές αποφάσεις σε όλα τα επίπεδα, για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της εμπορίας όπλων και ναρκωτικών.

Το πλήρες κείμενο των συμπερασμάτων είναι διαθέσιμα στον ακόλουθο σύνδεσμο <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15356-2015-INIT/el/pdf>.

Έγκριση νέου Διασυνοριακού Προγράμματος Συνεργασίας Ιταλίας, Μαυροβουνίου και Αλβανίας

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις 15 Δεκεμβρίου 2015, ενέκρινε το νέο Διασυνοριακό Πρόγραμμα Συνεργασίας Ιταλίας, Μαυροβουνίου και Αλβανίας. Το πρόγραμμα ανέρχεται σε περίπου 93 εκατ. €, εκ των οποίων τα 79 εκατ. € προέρχονται από Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το IPA. Το πρόγραμμα εστιάζει σε πέντε (5) προτεραιότητες: 1) ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας και ανταγωνιστικότητας των

μικρομεσαίων επιχειρήσεων, 2) διαχείριση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς των παραμεθόριων περιοχών, 3) περιβαλλοντολογική προστασία, διαχείριση κινδύνου και στρατηγική χαμηλών εκπομπών άνθρακα, 4) βελτίωση διασυνοριακής σύνδεσης και προώθηση βιώσιμων συστημάτων μεταφορών και 5) τεχνική βοήθεια για την αποτελεσματική υλοποίηση του προγράμματος.

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

Υπογραφή συμφωνίας μεταξύ Αλβανίας και Κοσόβου για την «Ψηφιακή Αλβανία και Κόσσοβο»

Στο πλαίσιο της συνεργασίας για την υλοποίηση του προγράμματος «Ψηφιακή διπλωματία- Ψηφιακή Αλβανία και Κόσσοβο», υπογράφηκε, στην Πρίστινα, στις 14 Δεκεμβρίου 2015, Μνημόνιο Κατανόησης ανάμεσα στο Α/ΥΠΕΞ, το ΥΠΕΞ του Κοσόβου, την Πρεσβεία της Νορβηγίας στα Τίρανα και την Πρίστινα και το Βρετανικό Συμβούλιο. Το μνημόνιο κατανόησης στοχεύει στη συνεργασία των ανωτέρω πλευρών για την υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος κατά την χρονική περίοδο 2016-2017. Το πρόγραμμα στοχεύει, μεταξύ άλλων, στην προώθηση της εικόνας της Αλβανίας και του Κοσόβου μέσω της ψηφιακής διπλωματίας και την εμπλοκή των νέων ατόμων προς αυτό τον σκοπό. Το πρόγραμμα «Digital Albania and Kosovo» είναι μέρος της στρατηγικής για την ψηφιοποίηση των διπλωματικών και προξενικών υπηρεσιών των δύο χωρών. Η Νορβηγική Κυβέρνηση χρηματοδοτεί το έργο με 300.000 €.

Συνάντηση Έλληνα Υφυπουργού Εξωτερικών με τον Πρέσβη της Αλβανίας στην Ελλάδα (21.12.2015)

Ο Υφυπουργός Εξωτερικών αρμόδιος για τις Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις, κ. Δημήτρης Μάρδας, συναντήθηκε, στις 21.12.2015, στο ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών, με τον Πρέσβη της Αλβανίας στην Ελλάδα, κ. Dashnor Dervishi. Κατά τη συνάντηση, η οποία είχε εθιμοτυπικό χαρακτήρα, δόθηκε η ευκαιρία ανταλλαγής απόψεων για την πορεία των διμερών οικονομικών σχέσεων, αναγνωρίστηκε η σημασία της χώρας μας, ως του μεγαλύτερου ξένου επενδυτή στην Αλβανία, ενώ παράλληλα διερευνήθηκαν τρόποι για την περαιτέρω ενίσχυση των ελληνικών εξαγωγών στην Αλβανία.

Επίσημη επίσκεψη Α/ΠΘ στη Γαλλία (3 Δεκεμβρίου 2015)

Ο Α/ΠΘ, κ. E. Rama πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Γαλλία, κατά την οποία συναντήθηκε με τον Γάλλο ομόλογό του, κ. Manuel Valls. Οι δύο Πρωθυπουργοί εξήραν τις καλές σχέσεις ανάμεσα στις δύο χώρες και εξέφρασαν τη βούλησή τους για περαιτέρω εμβάθυνση της συνεργασίας. Θέμα συζήτησης αποτέλεσε και η πολιτιστική συνεργασία. Ο Γάλλος Πρωθυπουργός επαίνεσε την Αλβανία για τις μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιεί, οι οποίες είναι απαραίτητες για την έναρξη των διαπραγματεύσεων και εξέφρασε την υποστήριξη της χώρας του στην πορεία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης της Αλβανίας.

Επίσκεψη Α/ΠΘ στο Ισραήλ (21-22 Δεκεμβρίου 2015) - Υπογραφή συμφωνιών

Ο Α/ΠΘ, κ. E. Rama πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στο Ισραήλ, συνοδευόμενος από τον Α/ΥΠΕΞ, κ. D. Bushati και τον Α/Υπουργό Ενέργειας και Βιομηχανίας, κ. D. Gjilknuri. Κατά τη διήμερη επίσκεψη, συναντήθηκε, μεταξύ άλλων, με τον Ισραηλινό Πρωθυπουργό, κ. Benjamin Netanyahu. Οι δύο Πρωθυπουργοί υπέγραψαν κοινή δήλωση φιλίας επ' ευκαιρία της 25^{ης} επετείου από την έναρξη διπλωματικών σχέσεων των δύο χωρών. Υπέγραψαν, ακόμη, Συμφωνία για συνεργασία στον τομέα της υγείας και της ιατρικής έρευνας και Μνημόνιο Συνεργασίας ανάμεσα στο Α/Υπουργείο Παιδείας και την Ισραηλινή Αρχή για τις Εκδηλώσεις Μνήμης για τους μάρτυρες και τους ήρωες του ολοκαυτώματος για την επαγγελματική κατάρτιση Αλβανών εκπαιδευτών σε θέματα σχετικά με το ολοκαύτωμα. Θέμα συζήτησης αποτέλεσε η διεύρυνση της συνεργασίας κυρίως στους τομείς της ασφάλειας, του κυβερνοχώρου, των υδάτων, της ενέργειας και της καινοτομίας. Ο κ. Rama συναντήθηκε, ακόμη, με τον Ισραηλινό Πρόεδρο, κ. Reuven Rivlin, τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Yuli-Yoel Edelstein, τον Αρχηγό της Αντιπολίτευσης, κ. Herzog και τον Δήμαρχο Ιερουσαλήμ, κ. Nir Barkat. Τον κ. Rama δέχθηκε, τέλος, ο τέως Πρόεδρος του Ισραήλ, κ. Shimon Peres, στο Κέντρο Πέρες για την Ειρήνη, που έχει ο ίδιος ιδρύσει. Την επίσημη αλβανική αποστολή συνόδευαν, ακόμη, η Πρόεδρος της Ένωσης Επιμελητηρίων Εμπορίου, κα Ines Mucostera, ο Εκτελεστικός Διευθυντής του Αλβανικού Οργανισμού Ανάπτυξης Επενδύσεων (AIDA), κ. Genti Beqiri και εκπρόσωποι της αλβανικής επιχειρηματικής κοινότητας, οι οποίοι συμμετείχαν σε ποικίλες στρογγυλές τράπεζες στον τομέα ενδιαφέροντός τους. Σε αυτό το πλαίσιο, υπογράφηκε συμφωνία ανάμεσα στον Αλβανικό Οργανισμό Ανάπτυξης Επενδύσεων (AIDA) και το Ισραηλινό Ινστιτούτο Εξαγωγών και

Διεθνούς Συνεργασίας (IEICI) για την ενδυνάμωση των θεσμικών σχέσεων, της προώθησης των ξένων επενδύσεων και της οικονομικής συνεργασίας ανάμεσα στις δύο χώρες.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

Μετάδοση του βιβλίου «Το νησί» από τον Κρατικό Ραδιοφωνικό Σταθμό των Τιράνων

Ο κρατικός Ραδιοφωνικός Σταθμός Τιράνων μεταδίδει, στο πλαίσιο της εκπομπής του «Façe Libri - Σελίδες Βιβλίου», σε καθημερινή βάση, στις 17.20, την ανάγνωση του γνωστού βιβλίου της Βρετανίδας συγγραφέα Βικτώρια Χίσλοπ, «ΤΟ ΝΗΣΙ».

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις στην Αλβανία

Απολογισμός Επιχειρηματικού Εργαστηρίου για το φορολογικό σύστημα της Αλβανίας (Τίρανα, 16 Δεκεμβρίου 2015)

Ιδιαίτερη απήχηση στην εδώ επιχειρηματική κοινότητα είχε η πρωτοβουλία του Γραφείου ΟΕΥ για τη διοργάνωση επιχειρηματικού εργαστηρίου με τίτλο: «Taxation in Albania, Recent regulations & their impact on the business activities», το οποίο έλαβε χώρα την 16^η Δεκεμβρίου 2015, στο ξενοδοχείο Tirana International. Περισσότεροι από 70 ενδιαφερόμενοι εγγράφηκαν για να παρακολουθήσουν τις εργασίες του εργαστηρίου, που επικεντρώθηκε σε θέματα φορολογίας και στις πρόσφατες αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία της Αλβανίας, καθώς και στους τρόπους διαχείρισης ορισμένων σημαντικών φορολογικών θεμάτων, ώστε να αποφεύγονται λάθη και παραλείψεις, που συχνά επιφέρουν πρόσθετο φορολογικό βάρος στις επιχειρήσεις. Για τη διεξαγωγή της εν λόγω εκδήλωσης, το Γραφείο ΟΕΥ συνεργάστηκε με εμπειρογνώμονες των εταιρειών Eurofast (ελληνικών συμφερόντων) και PwC (PriceWaterhouseCoopers), οι οποίοι ανέπτυξαν ειδικότερα θέματα της φορολογικής νομοθεσίας της Αλβανίας όπως ΦΠΑ, φόρο εισοδήματος των επιχειρήσεων, εθνικά λογιστικά πρότυπα, φορολογικές διαδικασίες και παρείχαν διευκρινήσεις για θέματα φορολογικής έδρας, καθώς και για θέματα που άπτονται των ενδοομιλικών συναλλαγών. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ στην πύλη AGORA, στον ακόλουθο σύνδεσμο: <http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=57&fid=46480>.

Έκθεση χειροποίητων χαλιών Despina Miraraki S.A. (25.02 - 02.03.2016)

Η εταιρεία Despina Miraraki S.A. διοργανώνει, για 8^η φορά, έκθεση χειροποίητων χαλιών, η οποία θα πραγματοποιηθεί στο ξενοδοχείο Sheraton των Τιράνων, από την Πέμπτη 25 Φεβρουαρίου έως και την Τετάρτη 2 Μαρτίου 2016. Οι επισκέπτες θα μπορέσουν να δουν περισσότερα από 1.500 χειροποίητα χαλιά, από όλο τον κόσμο και όλων των ειδών και σχεδίων, καθώς και νέα αποκλειστικά σχέδια κλασσικών μεταξωτών περσικών χαλιών και μοντέρνων σχεδιαστών, όπως Gianfranco Ferré, Sahrai, Saraswati, Missoni, Calvin Klein κλπ. Η έκθεση είναι ανοιχτή καθημερινά, από τις 10 το πρωί ως τις 10 το βράδυ. Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα www.miraraki.gr.

Έκθεση "Tekno Hotel Expo" (Τίρανα, 26-28 Φεβρουαρίου 2016)

Η HO.RE.AL διοργανώνει τη διεθνή έκθεση "Tekno Hotel Expo", από 26-28 Φεβρουαρίου 2016, στο εκθεσιακό κέντρο "Expo City Albania". Η έκθεση απευθύνεται σε επαγγελματίες και θα συμμετέχουν εταιρείες που προσφέρουν επαγγελματικό εξοπλισμό και υπηρεσίες σε ξενοδοχεία, εστιατόρια και καφέ. Περισσότερες πληροφορίες για την έκθεση είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα www.horealexpo.com.

3^η Έκθεση HoReCa (Τίρανα, 3-6 Μαρτίου 2016)

Η εταιρεία Event Market διοργανώνει, από 3 έως 6 Μαρτίου 2016, την 3^η Έκθεση HoReCa, στο εκθεσιακό κέντρο "Tirana Expo Center". Στην έκθεση αναμένεται να συμμετέχουν πάνω από 140 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ξενοδοχείων, εστιατορίων και καφέ. Παράλληλα, θα λάβει χώρα και η 1^η Έκθεση Wedding Show, στην οποία θα συμμετέχουν επιχειρήσεις που σχετίζονται με την οργάνωση γάμων,

από την προετοιμασία έως και το γαμήλιο ταξίδι. Περισσότερες πληροφορίες για την έκθεση είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα <http://horeca.al/en/>.

2nd Annual Albania Oil & Gas Summit (Τίρανα, 16-17 Μαρτίου 2016)

Στις 16-17 Μαρτίου 2016, διοργανώνεται η 2^η Ετήσια Διάσκεψη Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου, στα Τίρανα. Στη Διάσκεψη θα παρουσιασθεί το θεσμικό πλαίσιο της Αλβανίας στον τομέα των υδρογονανθράκων, οι εξελίξεις στις παραχωρήσεις πεδίων για έρευνα και ανάπτυξη, η πρόοδος στην υλοποίηση του TAP και στην προετοιμασία του master plan για την «αεριοποίηση» της Αλβανίας, καθώς και οι επενδυτικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: <http://www.albaniasummit.com/>.

Luxury, MY STYLE (4-6 Μαρτίου 2016)

Η εταιρεία Klik Ekspro Group διοργανώνει από 4 έως 6 Μαρτίου 2016, την έκθεση Luxury, MY STYLE, σχετικά με διάφορα καταναλωτικά είδη πολυτελείας. Περισσότερες πληροφορίες για την έκθεση είναι διαθέσιμες από τη διοργανώτρια εταιρεία στα τηλ. +35542274209 και στην ιστοσελίδα www.klikekspogroup.com.

NEA ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ! 5^η Έκθεση CONSTRUCTIONS NDERTIME & 2^η KLIMATHERMIKA (01-03.04.2016)

Οι νέες ημερομηνίες διεξαγωγής της 5^{ης} Έκθεσης CONSTRUCTIONS NDERTIME και της 2^{ης} KLIMATHERMIKA είναι 01 - 03 Απριλίου 2016. Οι εκθέσεις θα πραγματοποιηθούν στο Pallati I Kongreseve, στα Τίρανα. Στις εκθέσεις παρουσιάζονται αφ' ενός όλος ο κόσμος των κατασκευών με μονωτικά, δομικά υλικά, χρώματα αλλά και κουφώματα, ανελκυστήρες κλπ, και αφ' ετέρου όλο το φάσμα του κλιματισμού για ψύξη και θέρμανση, οικονομική θέρμανση, συστήματα εξαερισμού και ηλιακούς συλλέκτες κτλ. Στις εκθέσεις συμμετέχουν ακόμη επιχειρήσεις εκτός Αλβανίας, όπως από την Ελλάδα, την Ιταλία, τη Ρουμανία, τη Σερβία, το Κόσσοβο και την Τουρκία. Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα www.panairindertime.al και στα τηλέφωνα +355 698718426 (Αλβανία) και +30 210 9764118 (Ελλάδα).

Η Προϊσταμένη

Παγώνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄